

Roll No. ....

E-3389

B. A. (Classics) (Part II)
EXAMINATION, 2021

SAHITYAM

(Optional)

Paper Second

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 75

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. केषाञ्चित् त्रयाणां पद्यानां सन्दर्भप्रसंगसहितां व्याख्यां कुरुत—

30

(i) द्विषां विघाताय विधातुमिच्छतो,

रहस्यनुज्ञामधिगम्य भूभृतः ।

स सौष्टवौदार्यविशेषशालिनीं

विनिश्चितार्थामिति वाचमाददे ॥

P. T. O.

- (ii) तथापि जिह्वाः स भवज्जिगीषया,
तनोति शुभ्रं गुणसम्पदा यशः ।
समुन्नयन् भुतिमनार्यासङ्गमा-
हरं विरोधोऽपि समं महात्मभिः ॥
- (iii) निरत्ययं साम न दानवर्जितं
न भूरिदानं विरहय्य सत्क्रियाम् ।
प्रवर्तते तस्य विशेषशालिनी
गुणानुरोधेन विना न सत्क्रिया ॥
- (iv) विहितां प्रियया मन प्रियामथ निश्चित्य गिरं गरीयसीम् ।
उपपतिमदूर्जिताश्वयनृपमूचे वचन वृकोदर ॥
- (v) इयमिष्टगुणाय रोचता रचिरार्था भवतेऽपि भारती ।
ननु वक्तृविशेषनिस्पृहा गुणगृह्या वचने विपश्चित् ॥
- (vi) किमपेक्ष्य फलं पयोधरान् ध्वनतः प्रार्थयते मृगाधिपः ।
प्रकृतिः खलु सा महीयसः सहते नान्यसमुन्नतिं यया ॥

2. 'किरातार्जुनीयम्' महाकाव्यस्य प्रथमसर्गस्य कथासारः लेख्यः । 10

अथवा

“भारवेः अर्थगौरवम्” इति प्रतिपाद्यताम् ।

3. कयोश्चिद् द्वयोः पद्ययोः सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या— 20

- (i) श्रियः पतिः श्रीमति शासितुं जग-
ज्जगन्निवासः वसुदेवसद्मनि ।
वसन्ददर्शावतरन्तमम्बराद्
हिरण्यगर्भाङ्गभुदं मुनिं हरिः ॥
- (ii) रथांगपाणेः पटलेन रोचिषा-
मृषित्विषः संविलता विरेजिरे ।
चलत्पलाशान्तरगोजरास्तरो-
स्तुषारमूर्तेरिव नक्तमंशव ॥
- (iii) रत्नस्तम्भेषु संक्रान्तप्रतिमास्ते चकाशिरे ।
एकाकिनोऽपि परितः पौरुषेयवृता इव ॥
- (iv) भवद्भिरामवसरप्रदानाय वचांसि नः ।
पूर्वरङ्गः प्रसङ्गाय नाटकीयस्य वस्तुनः ॥

4. शिशुपालवधमहाकाव्यस्य द्वितीयसर्गस्य कथासारः लेख्यः । 15

अथवा

महाकविमाघस्य काव्यवैशिष्ट्यं जीवन-परिचयं च प्रदीयताम् ।